

Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών

**Χαιρετισμός του Προέδρου του ΣΕΒ
κ. Οδυσσέα Κυριακόπουλου**

**στην ημερίδα
«Το Μοντέλο Ανάπτυξης της Φινλανδικής Οικονομίας»**

Γραφεία ΣΕΒ, 11 Οκτωβρίου 2004

Κυρίες και κύριοι,

Έχοντας κερδίσει το στοίχημα της οργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων με σημαντική επιτυχία καλούμεθα τώρα όλοι, κράτος και ιδιωτικός τομέας, να δούμε ποιο θα είναι το μέλλον της οικονομίας μας από εδώ και πέρα. Πως θα διατηρήσει η ελληνική οικονομία τέτοιους ρυθμούς ανόδου που θα τις επιτρέψουν να αποκτήσει μία θέση ανταγωνιστική στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, ένα περιβάλλον που εξ' ορισμού είναι διαφορετικό με την είσοδο των 10 νέων κρατών-μελών. Δεδομένου ότι θα εκλείψουν οι ειδικοί παράγοντες που ίσχυαν ως τώρα, δηλαδή τα έργα των Ολυμπιακών και οι πόροι των Γ' ΚΠΣ, έχει έλθει η περίοδος όπου πρέπει να εντοπίσουμε σε ποιους τομείς υστερούμε, ποιες διαρθρωτικές αλλαγές χρειάζεται να γίνουν και με ποια προτεραιότητα.

Στη συζήτηση αυτή που έχει ανοίξει, είναι χρήσιμο να εξετάζουμε παραδείγματα άλλων χωρών που έχουν σημειώσει σημαντικά επιτεύγματα, έχοντας πάρει κρίσιμες αποφάσεις σε μία σειρά από τομείς που επηρεάζουν την ανάπτυξη της οικονομίας. Η Φινλανδία, μία χώρα στα βόρεια σύνορα της Ευρώπης με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και με το μισό πληθυσμό της Ελλάδας, προχώρησε πριν από χρόνια σε μία στρατηγική επιλογή: στην στροφή προς την σύγχρονη τεχνολογία, την έρευνα και την καινοτομία. Έδωσε έμφαση στην εκπαίδευση των νέων με γνώμονα την αντίληψη ότι η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και η βελτίωση του γνωστικού αντικειμένου θα είναι επιτακτική ανάγκη για το μέλλον. Δημιούργησε τις συνθήκες εκείνες όπου μπορούν να αναδειχθούν στελέχη με εξειδικευμένη κατάρτιση και με έμφαση στις τεχνολογίες αιχμής. Όπως θα ακούσουμε αργότερα, η τεχνολογία και η καινοτομία μπήκε στο εκπαιδευτικό σύστημα και οι εφαρμογές στις επιχειρηματικές δραστηριότητες τόνωσαν αποφασιστικά την οικονομία της χώρας. Παράλληλα, καθιέρωσε ένα πλαίσιο αγοράς εργασίας και ένα πλέγμα εργασιακών σχέσεων με κύριο στοιχείο την ευελιξία που επέτρεψε στις επιχειρήσεις να λειτουργήσουν αποδοτικά και να αποκτήσουν το χαρακτηριστικό της ανταγωνιστικότητας.

Για όλα αυτά θα έχουμε σήμερα την ευκαιρία να ακούσουμε εμπειρίες από διακεκριμένους παράγοντες της οικονομικής ζωής της χώρας αυτής. Έχοντας την ενεργό υποστήριξη της φινλανδικής πρεσβείας – και θα ήθελα να ευχαριστήσω για αυτό τον κ. Πρέσβη και τους συνεργάτες του – οργανώσαμε την σημερινή ημερίδα για να δούμε γιατί και πως σκέφθηκαν στην Φινλανδία να αφιερώσουν σημαντικούς πόρους στην τεχνολογία, στην πληροφορική, στην καινοτομία αλλά και να επενδύσουν στον ανθρώπινο παράγοντα. Θα ακούσουμε επίσης με πόση επιτυχία εφήρμοσαν αυτές τις αλλαγές και ποιες προοπτικές φαίνεται να υπάρχουν στα χρόνια που έρχονται.

Πριν ακούσουμε τους εκλεκτούς προσκεκλημένους μας, θα ήθελα να αναφέρω λίγες δικές μας σκέψεις σχετικές με τα θέματα που θα αναφερθούν.

Το μεγάλο στοίχημα που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα μας είναι η δημιουργία ευνοϊκού επενδυτικού κλίματος. Χρειαζόμαστε επενδύσεις που θα στηρίξουν την αναπτυξιακή διαδικασία, την αύξηση της απασχόλησης, την περιφερειακή σύγκλιση και την κοινωνική συνοχή. Προϋπόθεση για να πετύχουμε σε αυτόν τον στόχο είναι να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητά μας κάνοντας την οικονομία μας πιο δυναμική, πιο αποτελεσματική, περισσότερο εξωστρεφή. Όλοι αναγνωρίζουμε ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε παρεμβάσεις και διαρθρωτικές αλλαγές κατάλληλες οι οποίες θα επιτρέψουν να ανταποκριθούμε στην πρόκληση αυτή. Βλέποντας ότι άλλες χώρες προχωρούν με θάρρος και ταχύτητα σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ουσίας, δεν έχουμε την πολυτέλεια να ακολουθούμε διαφορετικό δρόμο.

Χρειαζόμαστε ένα φορολογικό σύστημα που θα δημιουργεί ευνοϊκό υπόβαθρο για την προσέλκυση επενδύσεων και θα έχει ως χαρακτηριστικά την μακροχρόνια σταθερότητα, την απλοποίηση, την διαφάνεια αλλά και τη σταδιακή μείωση των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις. Χρειαζόμαστε ένα αναπτυξιακό νόμο που να δίνει έμφαση στις επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες και σε καινοτομία, οι οποίες θα βοηθήσουν την οικονομία μας να μετασχηματισθεί πραγματικά σε μία οικονομία γνώσης.

Πρέπει να κάνουμε ουσιαστική πρόοδο στην αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας η οποία δημιουργεί κόστος, καθυστερήσεις, αβεβαιότητα και αποθαρρύνει νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες ή την ίδρυση νέων εταιριών. Αυτό συνεπάγεται και την αναβάθμιση του τρόπου λειτουργίας του δημοσίου, ώστε να παράγεται περισσότερο και καλύτερο έργο σε λιγότερο χρόνο και να αποδεδμευτούν πόροι οι οποίοι μπορούν να αφιερωθούν στην δημιουργία παραγωγικών υποδομών.

Η έρευνα και η καινοτομία είναι μοχλοί ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και συμβάλλουν στην βιωσιμότητα και το μέλλον νέων επιχειρήσεων. Χρειάζεται να ενισχυθούν οι καινοτομικές σκέψεις και ιδέες ώστε να μεταφραστούν σε γνώση, έρευνα, ανάπτυξη. Πρέπει, επομένως, να αυξηθούν δραστικά οι πόροι που κατευθύνονται σε έρευνα και να δοθούν κίνητρα σε ανθρώπους και επιχειρήσεις που προσπαθούν να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν προϊόντα και υπηρεσίες καινοτομικές και κατ' επέκταση ανταγωνιστικές. Και βεβαίως πρέπει να προβλέπεται ευνοϊκότερη φορολογική μεταχείριση για τις επιχειρήσεις εκείνες που είναι καινοτομικές και να προστατεύονται αποτελεσματικά τα πνευματικά δικαιώματα. Εκείνο επίσης που μπορούμε να βελτιώσουμε είναι η συνεργασία εταιριών και ερευνητικών κέντρων, έτσι ώστε στα επόμενα χρόνια να αυξηθεί δραστικά ο αριθμός των επιχειρήσεων τεχνολογικής βάσης. Γιατί να μην βάλουμε και εμείς ως στόχο την δραστική αύξηση της ίδρυσης νέων εταιριών τεχνολογικής αιχμής για να προσελκύσουμε με αυτόν τον τρόπο ξένες επενδύσεις που θα συνεργασθούν με αυτές και θα στρέψουν εδώ τους σχεδιασμούς τους. Άλλωστε, όπως έχουμε αναφέρει και άλλη φορά, υπάρχουν αντίστοιχες καλές πρακτικές όπως π.χ. στην Ιρλανδία με εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Εφόσον δεχόμαστε ότι η οικονομία βασίζεται στην επιχειρηματικότητα, αυτό σημαίνει ότι η επιχειρηματική κουλτούρα ξεκινά από το σχολείο, συνεχίζεται στο πανεπιστήμιο, διαχέεται στις περιφέρειες και έχει διάρκεια και

εξέλιξη. Η βελτίωση της ποιότητας του στελεχιακού και εργατικού μας δυναμικού με επιμόρφωση και συνεχή επανακατάρτιση έχει γίνει πλέον αναπόσπαστο στοιχείο της ανταγωνιστικής προοπτικής μιας επιχείρησης. Γιατί πώς αλλιώς μπορεί μια εταιρία να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό σε εθνικό και διεθνές επίπεδο χωρίς νέα γνώση και χωρίς την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών. Είναι επομένως απαραίτητο να αναδιαρθρώσουμε όλο τον κορμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος συνδέοντας άμεσα και ουσιαστικά το γνωστικό και ειδικευμένο αντικείμενο που προσφέρει με τις απαιτήσεις της νέας οικονομίας. Ο ΣΕΒ, όπως είναι γνωστό, από χρόνια έχει επενδύσει και έχει πρωτοστατήσει σε αυτόν τον τομέα τόσο με την ίδρυση του ΙΒΕΠΕ και την ανάδειξη του ALBA σε εργαλείο παραγωγής στελεχών επιχειρήσεων υψηλής κατάρτισης και ποιότητας, όσο και με την υλοποίηση τις τελευταίες δύο σχολικές περιόδους του πιλοτικού προγράμματος «Επιχειρηματικότητα στα Σχολεία» με ελπιδοφόρα αποτελέσματα. Χρειάζονται βέβαια να γίνουν πολύ περισσότερα από αυτά και ο στρατηγικός ρόλος του κράτους για τον σχεδιασμό και την αναβάθμιση όλου του συστήματος είναι κρίσιμος.

Σε ότι αφορά στο άλλο θέμα που θα εξετασθεί σήμερα, την αγορά εργασίας, η έλλειψη επαρκούς ευελιξίας αποτελεί συνήθως παράγοντα που εμποδίζει την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Τα ευέλικτα σχήματα εργασίας μπορούν να βοηθήσουν την παραγωγικότητα και να αποφέρουν περισσότερη αποτελεσματικότητα σε επιχειρηματικές δράσεις. Όπως βλέπουμε σε παραδείγματα άλλων χωρών και συστημάτων, η εξάλειψη παραγόντων που εμποδίζουν την ευελιξία και η προώθηση νέων εναλλακτικών μορφών απασχόλησης αποτελούν κίνητρα για ανάληψη νέων δράσεων ή για την περαιτέρω ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων.

Πριν κλείσω θα ήθελα να κάνω μία αναφορά στις διμερείς σχέσεις Ελλάδας-Φινλανδίας. Σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία για το 2003 οι φινλανδικές εξαγωγές προς την Ελλάδα είναι περίπου 4 φορές περισσότερες από τις αντίστοιχες ελληνικές εξαγωγές στην Φινλανδία (396 εκ. € έναντι 104 εκ. €). Το στοιχείο αυτό δείχνει την ανταγωνιστικότητα που παρουσιάζει σε κάποιους τομείς η φινλανδική οικονομία αλλά και δείχνει επίσης το πόσο δρόμο έχουμε εμείς να καλύψουμε στις δικές μας εξαγωγές. Σημαντικό μερίδιο στην ελληνική αγορά έχουν κατακτήσει τα κινητά τηλέφωνα της NOKIA και θα έχουμε την ευκαιρία να ακούσουμε στη συνέχεια για τη θεαματική πορεία της εταιρίας αυτής σε ένα ανταγωνιστικότατο και διαρκώς εξελισσόμενο τεχνολογικό κλάδο. Η ελληνική αγορά αποδίδει επίσης για τα φινλανδικά εργοστάσια ξυλείας και για τα φινλανδικά ναυπηγεία που ναυπηγούν εμπορικά πλοία και σκάφη αναψυχής. Στον τουριστικό τομέα η Ελλάδα αποτελεί σταθερά ελκυστικό τόπο προορισμού για τους Φινλανδούς με αυξητική τάση, ενώ αντίστοιχα και η Φινλανδία ανέρχεται – με χαμηλότερο βέβαια ρυθμό - στις προτιμήσεις των ελλήνων για χριστουγεννιάτικες διακοπές. Από ελληνικής πλευράς θα μπορούσαν να αυξηθούν οι εξαγωγές οπωροκηπευτικών και άλλων προϊόντων διατροφής, καθώς οι κλιματολογικές συνθήκες στην Φινλανδία δεν ευνοούν την ανάπτυξη γεωργικής παραγωγής. Σημαντική όμως ελληνική επένδυση στην Φινλανδία αποτελεί η δραστηριοποίηση της εταιρίας «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ», που έχει ανοίξει

έτσι ένα νέο κεφάλαιο όχι μόνο στον τομέα των θαλασσίων μεταφορών της χώρας αλλά και έχει συμβάλει στην ανάπτυξη των διμερών μας εμπορικών σχέσεων. Το εγχείρημα αυτό, (που όπως θα ακούσουμε αργότερα και από τον Πρόεδρο της εταιρίας κ. Παναγόπουλο είναι κερδοφόρο και επικρατεί του τοπικού ανταγωνισμού), δείχνει ότι και ελληνικές πρωτοποριακές εταιρίες μπορούν να σταθούν με αξιώσεις σε δύσκολες και μακρινές αγορές, συμβάλλοντας στην μείωση του ελλείμματος του εμπορικού μας ισοζυγίου. Θα ήθελα με την ευκαιρία να ευχαριστήσω την εταιρία «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ» για την υποστήριξη που προσέφερε στην οργάνωση της σημερινής εκδήλωσης.

Κυρίες και κύριοι,

Στη σημερινή μας ημερίδα περιμένουμε να ακούσουμε κάποιες καλές πρακτικές για τα παραπάνω θέματα, να τις αξιολογήσουμε και να δούμε πως μπορούμε να αξιοποιήσουμε ιδέες που θα συμβάλουν στην τόνωση της επιχειρηματικότητας και στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας. Εκτός από τους Φινλανδούς προσκεκλημένους μας θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε και τον σχεδιασμό για τη δική μας πολιτική στα αντίστοιχα θέματα, ελπίζοντας ότι η συζήτηση αυτή θα βγάλει χρήσιμα συμπεράσματα. Και κυρίως πιστεύω ότι θα έχει ενδιαφέρον ιδιαίτερα για μας καθώς βρισκόμαστε μπροστά από την ανάγκη να μετατρέψουμε αντιλήψεις και ιδέες σε έργο και αποτέλεσμα.